

Dans med meg, pappa!

AV HELGA FLATLAND

Helga Flatland
f. 1984.
Skoleelev,
Skien videre-
gående skole

Jeg ler. Fargene er pene. Jeg vil *ha* alle fargene. Spise dem opp, eller bare forsvinne i dem. Musikken er nydelig. Jeg nikker sakte med. Strekker armene mot tonene som strømmer mot meg, vil ta i mot. Beveger meg i takt med musikken, jeg *er* musikken! Plutselig er Synne her. Synne er pen. Jeg vil klemme Synne. Men hun vil ikke, jeg smiler til henne. Hun må da bli med på dansen. Hun sier noe, men jeg hører ikke hva hun sier, hører bare at stemmen er pen. Jeg vil at Synne skal danse med meg, og drar henne opp på dansegulvet. Jeg har aldri hatt det bedre. Alt er bra. Alle er snille og pene, jeg *er* nydelig i kveld... Jeg danser videre... Musikken bærer meg og fanger meg i en herlig rytme. I kveld føler jeg at jeg virkelig lever. *Dette* er livet. Så enkelt kan jeg få det så bra! Har aldri følt en større lettelse... Jeg er Gud, Jesus, Jomfru Maria og Den Hellige Ånd på en gang. Jeg er best!

«Sigrid... du, jeg må snakke med deg» Synne kommer til meg på skolen. Jeg nikker motvillig. Føler meg uvel. Har en anelse om hva dette handler om. Jeg ser ned i boka jeg leser i.

«Du vet Simen og de... jeg tror kanskje det er lurt om du ikke er så mye med de folka...» Jeg ser at Synne prøver seg fram, vet ikke helt hvor langt hun kan ta det enda. Er forsiktig. Jeg blir irritert. Tar meg sammen.

«Å?» spør jeg, enda jeg vet hva hun mener. Synne sukker, jeg skjønner at hun hadde håpa at jeg skulle forstå hva hun snakka om. Det er klart jeg forstår det, men hun skal ikke slippe så lett unna. Skal få forklare seg ordentlig. Jeg merker at jeg vil at hun skal få lide litt for hva hun sier, vil at hun skal føle seg dum.

«Ja... du vet. Det er greit en gang. Men du har jo vært med mange helger på rad nå...» Synne biter seg i leppa. Jeg ser interessert på henne... Det ser ganske vondt ut. Orker ikke tenke på det Synne sier. Orker ikke forklare meg. Hun har ikke vært der hvor jeg har vært, og derfor er det umulig å få

henne til å skjønne... Ferdig med det. Jeg bare ser på henne, smiler og spør om hun har gjort naturfagleksa. Synne rister på hodet. Jeg vet ikke om det betyr at hun ikke har gjort den, eller om det er fordi hun er oppgitt over at jeg ikke svarer på det hun spør om.

«Du må skjerpe deg nå, Sigrid!! Jeg kommer til å ringe moren din hvis du ikke slutter med det tullet her!!» Synne er på gråten av fortvilelse. Jeg blir enda mer irritert. Jeg lukker boka jeg sitter med i fanget, retter meg opp og ser på henne. Dette blir for dumt. Jeg skjønner virkelig ikke hva hun bekymrer seg for. Når ble Synne så prektig? Hun var jo med første gangen vi tok hver vår Prince Mild av foreldra hennes. Hun hørte jo på med beundring i blikket når jeg fortalte om mitt nye bekjentskap med Simen og hasj. Dette er jo ikke så mye verre. Det er faktisk ikke verre i det hele tatt, tvert i mot er det bedre. Mye bedre. Men jeg har på følelsen av at det ikke er så lett å forklare det for Synne. Det at hun truer med å ringe foreldra mine tar jeg ikke så tungt. Det kommer ikke Synne til å gjøre. Hun er ikke så tøff... eller så feig.

Mammas stemme. Pappas stemme. Mammas gråt. Pappa som trøster. Jeg hører alt sammen. Jeg lurar litt på om de virkelig tror at jeg ikke hører, eller om de egentlig *vil* at jeg skal høre det de sier. Jeg ligger på senga. Ser i taket. Teller systematisk de mørke kvistene. Taket burde males. Det er ikke noe fint med kvister.

Synne har ringt.

Jeg er forbausende rolig. Skjønner det ikke helt selv. Jeg burde få dårlig samvittighet av mammas gråt og pappas bekymra stemme. Men jeg får ikke det. Jeg kjenner bare en slags triumferende følelse over å ha såra dem. Og ikke en gang den følelsen får meg til å få dårlig samvittighet.

Men jeg bekymrer meg litt. Bekymrer meg for at de skal ta fra meg det jeg omhyggelig har bygd opp rundt meg selv. En mur. En usynlig mur som beskytter mot tanker og følelser som ikke skal være der. Som følelsen av å bare være. Ikke leve. Det var sånn det var før. At jeg bare var der. Skole, lekser, venner, sove. Ikke noe å se fram til, ikke noe å glede seg til. Jeg sank på en måte ned i min egen misnøye med tilværelsen. Og jeg kom meg ikke opp igjen... ikke før jeg ble kjent med Simen. Han viste meg nye veier. Ut av virkeligheten vil noen si. Jeg kaller det inn til Livet. Det er da jeg lever et liv jeg trives med. Det er da jeg virkelig har det

bra. Og da spiller det ikke så stor rolle om ikke alt fungerer ellers. Da vet jeg at jeg har en utvei. Jeg vet at jeg har en måte jeg kan få det bra på. En måte jeg kan leve på...

126 kvister har jeg kommet til når pappa kommer inn og forstyrrer. Jeg blir irritert. Har sagt klart i fra at de skal banke på før de kommer. Han kremter litt. Jeg holder kvist nummer 127 med blikket for å ikke glemme hvor den er. Pappa spør om jeg kan se på han. Det kan jeg ikke. Jeg hører på skritta hans at han er irritert. Han går med små, raske steg rundt på rommet mitt. Jeg gir opp kvisten med et sukk og ser på han. Jeg ser bare ryggen hans. Skjønner at han ser på bildet av meg som 2-åring i barnevogna. Jeg kan kjenne på meg hva han tenker; «Hvordan kunne den lille go'jenta vår bli slik!?» jeg fnyser ved tanken. Blir irritert igjen.

«Det er rart...» begynner pappa. «...hvordan man planlegger alt. Hvordan man skal bli. Ikke bare som egen person. Men i de forskjellige rollene. Som ektemann, som kollega, ikke minst som far. Også blir ingenting som man planlegger...» fortsetter han, mens han ler litt for seg selv. Jeg blir overraska. Det er rart å høre pappa snakke sånn...

Han setter seg på sengekanten. Spør om jeg skjønner hva han snakker om. Jeg nikker litt. Men jeg skjønner det ikke. Ikke helt. Jeg skjønner at jeg ikke ble som han planla. Jeg grøsser litt, det er en ekkel tanke. Han ser på meg. «Jeg tenker på hva jeg gjør feil, jeg, Sigrid» sier han litt svakere. Jeg blir nervøs og urolig. Merker at jeg trommer nervøst med fingertuppene ned mot dyna, men slutter fort før pappa legger merke til det. Hadde jeg fått kjeft hadde det vært mye greiere, da kunne jeg ha kjefta tilbake. Blitt sinna. Jeg kan ikke det nå. Han skylder på seg selv. Jeg vil rope at det ikke er sånn. Det er jo ingens skyld! Er det vel?

Jeg begynner å lure på om han gjør dette for at jeg skal få dårlig samvittighet. Men det virker ikke sånn. Pappa virker sliten. Lei seg på en ekkel måte. Jeg vrir på meg. Vil bryte stillheten som har oppstått. Pappa ser det. Han klapper meg litt klosset på handa før han sier at vi skal prate mer senere. Alle tre. Jeg nikker. Pappa går. Plutselig kjenner jeg at jeg vil at pappa skal være her. At han skal sette seg ned igjen. Prate med meg. Hva som helst egentlig, jeg vil bare at han skal være her med meg. Men jeg sier ingenting. I det pappa lukker døra forsiktig kjenner jeg tårene svi i øynene. Jeg blunker for å holde tårene tilbake og svelger klumpen med gråt som har satt seg i halsen. Vil ikke være så svak.

Mamma gråter. Igjen. Hun gråter mye. Jeg hører det når jeg har lagt meg. Dempede stemmer og mammas gråt. Vi bor i et lytt hus. De krangler. Om meg. Hva som er lurt å

gjøre. Det går kaldt nedover ryggen min når jeg hører de kranglene. Hva skal de gjøre?

Ting er forandra nå. Simen vet hva som har skjedd, han trekker seg unna. Redd for hva som kan skje. Jeg er redd. Redd for det som kan komme nå. Hva skal jeg gjøre? Mamma sier at jeg er heldig som ble oppdaga nå... i tide. Hun er så dramatisk. Pappa sier jeg burde snakke med han. Han er redd for følelsen av skyld som han åpenbart har. Han har begynt å male taket på rommet mitt. Synne sier jeg er feig... som rømmer fra problemene. Hun skjønner det fremdeles ikke, og jeg orker ikke prøve å forklare mer. Jeg vet ikke hva jeg mener eller syns. Jeg er i det hele tatt veldig forvirra.

Synne ser på meg. Ser etter uttrykk i ansiktet mitt. Ser etter bekreftelse på at jeg ikke er sur. På at det er greit. Jeg vil være sur. Vil være forbanna. Men jeg er ikke det. Jeg blir forundra over det selv. Alt er ikke greit, men jeg er ikke sint. Synne vil forsvare seg. Sier at hun ikke mente noe vondt med det. Jeg vet det. Hun sier at hun gjorde det hun trodde var best. Jeg vet det også. Jeg må ikke tro at det er så lett å være den som står på sidelinjen og ser på. Jeg tror ikke det.

Synne snakker og snakker. Hun er så oppsatt på at hun ikke har hatt det så lett hun heller. Plutselig virker det som om hun bebreider meg. At hun har rett til å være sur på meg. Jeg orker ikke forholde meg til det. Ikke nå. Føler at det blir mye mas. Synne som maser. Mamma og pappa som maser på en annen uforklarlig måte. Men alt handler om skyld. Hvem som har skylda for hva. Jeg ser at de er redde. Redde for at de skal ha gjort noe som gjør at de kan klandres for at jeg har blitt som jeg har blitt. Men det er ingen som spør meg. Jeg hadde ikke visst hva jeg skulle svart uansett. Men hvorfor spør de ikke? Jeg føler at dette ikke lenger handler om meg. Jeg vil så gjerne si at det ikke er noens skyld. At det bare har blitt sånn og at jeg er lei meg og trenger noen som kan holde kjeft og være glad i meg uansett.

ILLUSTRASJONSFOTO

